

Forespørgeren (*N. P. Jensen* [København 3die Valgkreds]): Forinden jeg begrundet min Forespørgsel, vil jeg gøre opmærksom paa, at da den højtærede Justitsminister først har overtaget Justitsministeriet efter den sidste Sessions Afholdelse, kunne de Uregelmæssigheder og Mangler, der findes ved Udskrivningsvæsenet, ikke lægges ham til Last.

Det var Forsvarskommissionen af 1866, der vilde skabe et Folk i Vaaben og derfor foreslog almindelig Værnepligt i strengeste Forstand, saaledes at enhver Mand, der mødte paa Sessionen og betragtedes som egnet til Krigstjeneste, skulde udskrives, indkaldes og uddannes. Dette Princip blev slaaet fast i Hærloven af 6. Juli 1867. Det var et stort Fremskridt i demokratisk Retning, og det var til Gavn for Hæren, for Folket og for Fædrelandet. Alle var enige om at erkende det, og Venstre gik saa vidt, at da det i 1872 fik Flertal i Folketinget og vedtog et Program, var der heri et Punkt, der udtalte, at man ikke vilde fravige det Princip, der var fastslaaet i Hærloven af 6. Juli 1867 og senere fastsat gennem Værnepligtsloven af Marts 1869, at alt vaabenført Mandskab skulde udskrives, indkaldes og uddannes.

I Begyndelsen virkede Udskrivningsvæsenet ganske fortræffeligt. Hærloven af 1867 bestemte, at Søværnet, Livgarden og alle de forskellige Vaabenarter med Undtagelse af Fodfolket skulde have en bestemt aarlig Tilgang, der var fastsat ved Loven, men alt det overskydende Mandskab skulde tildeles Fodfolket. Følgen deraf maatte uundgaelig blive, at efterhaanden som Befolkningen steg, maatte ogsaa Tilgangen til Fodfolket stige, saa at denne Vaabenart blev det Barometer, hvoraf man kunde se, hvordan Stigningen foregik. I 1868 havde Fodfolket en Tilgang af 5,914 Mand, og den steg saa indtil 1874, hvor den var 7,795. Saa kom der en pludselig Nedgang det følgende Aar paa 2,000 Mand. Denne Nedgang kunde skyldes Kolera-Aaret, men kunde ogsaa skyldes en Fejl ved Udskrivningen. Da den vedvarede i flere Aar, blev man betænkelig og blev opmærksom paa, at der maatte være en Fejl ved Udskrivningen, idet man navnlig ikke kunde forstaa, at et saa stort Antal værnepligtige blev kas-

seret, og en stor Del af disse beklagede sig selv over det, idet de følte det at være kasserede som en Beskæmmelse.

Spørgsmaalet om Udskrivningen blev saa i 1879 bragt frem i Rigsdagen, men den daværende Krigsminister erklærede, at der var givet en ny kongelig Anordning for Udskrivningsvæsenet, der vilde ordne Forholdet paa betryggende Maade. Da det ikke blev Tilfældet, idet Nedgangen vedblev, blev der i 1880—81 rettet en Forespørgsel til Justitsministeren. Han svarede med at erkende, at Manglerne var til Stede, og lovede at iværksætte en Forandring, der kunde forbedre Forholdet. Det skete ikke, og den paafølgende Session viste det daarligste Resultat, der havde været i lange Tider, idet der i 1881 kun blev udskrevet 3,876 Mand til Fodfolket. Der var altsaa i Tidsrummet fra 1874—1881 sket en Nedgang paa 4,000 Mand. At det ikke kunde hænge rigtigt sammen, var en Selvfølge. Det var efter et rent vilkaarligt Skøn, at Værnepligten blev administreret, altsaa paa en uretfærdig Maade. Sagen blev saa atter bragt frem i Folketinget ved en Interpellation i 1881—82. Ministeren erklærede at ville gennemføre en radikal Forandring. Det skete ogsaa. Hvad det navnlig kom an paa, var at tilvejebringe et ensartet Skøn. Man havde den Skik, at man hvert Aar kommanderede nye Officerer og nye Læger til Sessionen, og den Erfaring, der skabtes det ene Aar, tabtes med det samme, da de samme Officerer og Læger aldrig kom igen. Man foretog derfor den Forandring, at man benyttede Forstærkningens Bataillonschefer til at gaa paa Sessionerne Aar for Aar. Derimod vilde man ikke indføre det, der ogsaa var blevet foreslaaet, faste Sessionslæger. Imidlertid, Forandringen medførte, at Tilgangen af vaabenføre steg de følgende Aar, og indtil 1894 var der intet at klage over; man fik det Mandskab, man skulde og burde have.

Saa kom Forligshærloven af 1894, Ved den blev det bestemt, at ligesom det aarlige Rekrutantal var fikseret for alle de andre Vaabenarter, saaledes skulde det ogsaa fikseres for Fodfolket. Som Grund til Forandringen angav man den Gang, at vi uddannede for meget Mandskab. Men, hvis det havde været rigtigt, kunde Op-